

A Győri Ítélőtábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2014. évi december hó 16. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

Az emberölés büntette miatt **vádlott** ellen indult büntető ügyben a Szombathelyi Törvényszék 2014. február hó 6. napján kihirdetett 6.B.66/2013/42. számú **ítéletét helybenhagyja.**

A **vádlott** által az első fokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

I n d o k o l á s :

A Szombathelyi Törvényszék 2013. május 16., október 10., 2014. február 6. napján tartott nyilvános tárgyalások alapján hozott és az utóbbi napon kihirdetett 6.B.66/2013/42. számú ítéletével a 2012. augusztus 5. napjától őrizetben, azóta előzetes letartóztatásban lévő **vádlottat** a 2012.évi C. törvényt alkalmazva, bűnösnek mondta ki emberölés büntettében (Btk. 160. § (1) bekezdés).

Ezért 12 év szabadságvesztés büntetésre, mellékbüntetésül 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztés büntetést börtönben kell végrehajtani és a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.

A törvényszék gazdasági hivatalánál Bnyt.22/2013. számú bűnjeljegyzékbe felvett 1. sorszám alatti kést elkobozta, a további bűnjelek lefoglalását megszüntette és egy

részük megsemmisítését elrendelte, illetve a 4., 7., 8. tételszám alatti nyomhordozók iratokhoz történő csatolását, a 15-19. számú bűnjelek vonatkozásában azok kiadását V.Cs. részére.

Kötelezte vádlottat 924.784.- Ft felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen annak kihirdetésekor a vádlott és védője enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség Bf.220/2013/5-I. számú átiratában a jogorvoslati kérelmet alaptalannak tartotta és a vádlott terhére rótt bűncselekmény nagy tárgyi súlya, az elkövetés brutalitására figyelemmel, az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Az átiratban kifejtésre került, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, az ügyben megalapozott tényállást állapított meg, a vádlott bűnösségének megállapítása és a cselekmény minősítése, az elbíráláskor hatályos törvényi szabályok alkalmazása helytálló.

A vádlott védője a másodfokú eljárásban előterjesztett 6. sorszámú beadványában indokolta a fellebbezést, ebben az ítélet megalapozottságát támadta. Álláspontja szerint a vádlott cselekménye alanyi oldalról részben felderítetlen, a tettének motivációját, az elkövetés utáni lelki állapotát illetően az elsőfokú ítélet iratellenes megállapításokat tartalmaz. Mivel védence a sértett megölését azzal magyarázta, hogy felindultságát szerelemföltés váltotta ki, indítványozta **1. tanú** tanúkenti kihallgatását annak tisztázására, hogy a sértett más férfival való kapcsolatáról a környezetében terjedt-e híresztelés vagy védence kitalációjáról van-e ténylegesen szó. Továbbá az organikus agyi érintettség vizsgálatára kérte újabb szakértői bizonyítás elrendelését. A lefolytatott bizonyítás eredménye alapján pedig az első fokon megállapított ítéleti tényállás kiegészítését és a kiszabott büntetés enyhítését.

Az ítélőtábla nyilvános ülésén a védő az indokolt fellebbezést a tényállás kiegészítés és a szabadságvesztés büntetésnek a középérték alatti enyhítése érdekében fenntartotta.

Perbeszédében kifejtette, hogy nem vitatja védence bűnösségének megállapítását és a cselekmény minősítését, de az elsőfokú bíróság nem bontotta ki a védence személyében rejlő lelki, emocionális állapotot, a pszichológus szakértő által felvetett organikus agyi érintettség kihatását, amely részbeni megalapozatlanságot eredményez. Kifogásolta azt is, hogy nem került elfogadásra a szerelemföltésből fakadó indulati elkövetés. Álláspontja szerint a vádbeli alkalommal a sértett részéről elhangzottak váltották ki a védence indulatát, tehát az erős felindulást eredményező, számára sértő helyzetet. A kiváltó ok figyelembe vételével, azonban nem az ölési cselekmény privilegizált esetét, hanem enyhítő körülményként történő mérlegelését indítványozta.

Az enyhítő körülmények alapján látott lehetőséget a középérték alatti szabadságvesztés büntetés alkalmazására.

Az ügyész fenntartotta az átiratban foglalt indítványt. A védő perbeszédére reagálva kitért arra, hogy a vádlott alkoholista, igazolt szenvedélybetegsége és személyiségzavara a büntetőjogi beszámítási képességét nem korlátozta, illetve zárta ki. A szerelemfélézés nem enyhítő körülmény, még ha szóba is kerülhetett, hogy a sértett el kívánta a vádlottat hagyni, az ilyen helyzet kialakulásához a vádlott magatartása vezetett, aki szokványos alkoholos állapotban agresszívvá vált, verte a feleségét, amit adatok támasztanak alá. A vádbeli alkalommal a vádlott magát felhergelt állapotban vágta át hátulról a sértett torkát, ezért nem látott lehetőséget a védői indítvány teljesítésére.

Az ítéletábra a bejelentett fellebbezés alapján a Szombathelyi Törvényszék ítéletét az azt megelőző eljárással együtt, a Be. 348. § (1) bekezdésének megfelelően teljes körűen, a Be. 362. § alapján nyilvános ülésen bírálta felül. Ennek eredményeként a jogorvoslati kérelmet nem találta alaposnak.

A fellebbezési főügyesség indítványa alapos.

Elsődlegesen az eljárási szabályok mikénti érvényesülését vizsgálta az ítéletábra és ennek kapcsán olyan mulasztást, ami az érdemi felülbírálatot akadályozná, illetve amelyet a másodfokú eljárásban kellett volna orvosolni, nem tárt fel.

Megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást és ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Az eljárásban résztvevő érdekelt jogai érvényesültek és a nyomozóhatóság felderítő munkája során is a bizonyítékok összegyűjtése, beszerzésre nem tiltott módon történt, eljárási cselekmény törvénytelenége okán bizonyítékot nem kellett az első fokon értékelt bizonyítékok köréből kirekeszteni.

A rendelkezésre álló bizonyítási eszközöket a törvényszék teljes körűen a tárgyalás részévé tette, ennek keretében kihallgatta a vádlottat, a tanúkat, a szakértőket, ismertette az okirati bizonyítékokat, elrendelte a korábbi orvos-és elmeorvos szakértői vélemény kiegészítését annak érdekében, hogy a vádlott szenvedélybetegsége, személyiségzavara a pszichológus szakértői véleményre figyelemmel, a beszámítási képességére nézve korlátozó vagy kizáró tényezőként értékelhető-e, gyanúsítottként a nyilatkozatait milyen egészségi állapotban tette, a történetek felidézésére állapotánál fogva képes volt-e.

A vádlott által elkövetett ölési cselekmény mechanizmusának megalapozott megállapítása érdekében, további együttes igazságügyi orvos-és nyomszakértői véleményt szerzett be. A mindezekből származtatható bizonyítékokat indokolási

kötelezettségének teljesítésével, egyenként és egymással összevetve vizsgálta, összefüggésükben értékelte és helytálló mérlegeléssel - a vádlott büntetőjogi felelősségének megítélése szempontjából valamennyi lényeges momentumra kitérve - megalapozott tényállást állapított meg.

Az ítéleti tényállás az értékelt bizonyítékokkal összhangban áll, nem szenved Be. 351.§ (2) bekezdésében felsorolt hibában, hiányosságban.

Az ítélet tábla nem osztotta a védőnek az ítélet részbeni megalapozatlanságára vonatkozó érvelését és további bizonyítás felvételét a vádlott cselekményének kiváltó okára, elmeállapotának vizsgálatára nézve nem tartotta szükségesnek.

Dr. Kiss Tibor és Dr. Szűcs Judit igazságügyi orvos-és elmeorvos szakértők az elsőfokú eljárásban 28. sorszámon az alapszakvéleményük kiegészítését beterjesztették, ebben fenntartották a szakvéleményüket, hogy a vádlott szenvedélybeteg, nála alkohol okozta függőséget és alkoholos személyiségtorzulást állapítottak meg. Az elmeorvos szakértői vizsgálat eredménye alátámasztja, hogy a vádlott alkoholos befolyásoltsága a bűncselekmény elkövetésekor szokványos volt és nem patológiás jellegű.

A szakértők figyelembe vették Horvai Gabriella pszichológus szakértő által feltárt személyiség vonásait a vádlottnak és pszichikai tulajdonságaira figyelemmel sem állapították meg, hogy a személyiségzavara bár az ölés elkövetésében szerepet játszhatott, ugyanakkor nem érinti a vádlott büntetőjogi beszámítási képességét, képes volt arra, hogy a terhére rótt bűncselekmény társadalomra veszélyességét felismerje.

A beszámítási képességet kizáró vagy korlátozó betegség megállapítása érdekében a védő fellebbezésének indokolásában azt is indítványozta mérlegelni, hogy a vádlott a helyszínen zavartan viselkedett. A tanúként meghallgatott mentősök kétségtelenül nyilatkoztak arról, hogy a vádlott agresszíven reagált a kitérő kérdésekre, le kellett fogni, a nyakán vérzett. Ezekből a vallomásokból nem vonható következtetés az igazságügyi elme-és orvosszakértői vélemény aggályosságára, mivel az adott helyzetben az ittas és sérült vádlott magatartása adekvát volt, miután tudta, hogy megölte a feleségét és öngyilkossági kísérlete nem járt végzetes eredménnyel, a súlyos tettéért felelnie kell, ha a mentősök a sérüléseit ellátva az öngyilkosságát megakadályozzák.

A bűncselekmény konkrét kiváltó okára nézve pedig az ítélet tábla a védő bizonyítási indítványának azért nem adott helyt, mert az elsőfokú ítéletben rögzítetteknel pontosabban azt nem lehet feltárni. Az a személy, aki nem volt jelen a cselekmény elkövetésénél, nem rendelkezik közvetlen érdemi információkkal, így az indítványozott tanú meghallgatásából - arra nézve, hogy a sértett részéről a vádbeli alkalommal pontosan mi hangzott el - releváns adat az ügyben nem származhatna.

Az elsőfokú bíróság eljárásjogi okból vizsgálta a vádlott nyomozás során tett vallomásai bizonyítékként való felhasználásának kérdését és erre nézve orvosszakértők bevonásával bizonyítást is elrendelt. A szakértői vizsgálat eredménye alapján helytállóan állapította meg, hogy a második, 2012. augusztus 8. napján tett gyanúsítottai vallomása nem értékelhető bizonyítási eszköznek, ebből nem származtatható bizonyíték, mivel a vádlottnál jelentkező alkoholmegvonási tünetek tudatzavart eredményeztek, állapotánál fogva nem volt képes a hozzá intézett kérdések megértésére és a valóságnak megfelelő válaszok adására. Az első, 2012. augusztus 6. napján kórházban tett nyilatkozatát az ügygel kapcsolatban műtéti altatását követő un. éber narkózisban tette, ekkor részben volt képes arra, hogy a valóságnak megfelelően felidézze a történeteket, a körülményre tekintettel tett beismerő vallomása nem teljes körű, azt csak abban a részében lehetett ezért a tényállás megállapításánál figyelembe kell venni, amennyiben más bizonyítékok alátámasztják.

A vádlott az ölési cselekményt - elvágta a sértett torkát, ami a halálát okozta - nem vitatta, védekezése 2012. szeptember 4. napjától tett nyilatkozataiban annak elfogadtatására irányult, hogy a sértett magatartása váltotta ki a felindultságát, illetve vele szemben állt a sértett, amikor megölte.

A tényállás megállapításához az ügyben a vallomásán kívül számos terhelő bizonyíték áll rendelkezésre, így a helyszíni szemle során feltárt adatok, az boncolás adatain nyugvó objektív igazságügyi orvosszakértői vélemény, az együttes igazságügyi orvos- és nyomszakértői vélemény, a bizonyítási kísérlet adatai, a személyi, tárgyi, okirati bizonyítékok, így a rendőrségi bejelentés tartalma, a megelőző távoltartás kezdeményezésének iratai, amelyek értékeléséről az elsőfokú bíróság számot adott.

A vádlott a bűncselekmény elkövetését követően negyed órán belül hívta a rendőrkapitányságot, az ekkori kijelentéseit rögzítették. Az öngyilkossági kísérlete után rövid idővel érkeztek a helyszínre a mentőszolgálat dolgozói és a rendőrök, **2. tanú** és **3. tanú** vallomása, továbbá a rendőri jelentés tartalmazza, hogy a vádlottat milyen állapotban találták, milyen kijelentéseket tett előttük, majd a sérült vádlott elszállítása után a helyszínt biztosították és a szemle során rögzítették a sértett elhelyezkedését, a bűnjeleket, köztük a láb és vérnyomot. Az orvosszakértők a boncolás után véleményezték a sértett sérülésének jellegzetességeit, az erőbehatás mértékét, a halál közvetlen okát. Az együttes igazságügyi orvos- és nyomszakértői vélemény a helyszínen rögzített körülményeket és a sértett állapotát figyelembe véve szolgáltatott tényadatokat.

A vádlottnak az eljárás során tett vallomásait az egyéb bizonyítékokkal összevetve állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy melyek azok a vallomásrészek, amelyek a bizonyítékok körébe beilleszthetők. Vizsgálta, hogy az elkövetés módját tekintve

elfogadható-e a vádlott első gyanúsítotti vallomása, vagy a későbbi állításait lehet elfogadni a tényállás alapjául. Erre nézve vett fel külön szakértői bizonyítást az ügy súlyának megfelelően.

Bazsó László igazságügyi nyomszakértő és Dr. Kiss Tibor igazságügyi orvosszakértő együttes véleményükben nyilatkozták, hogy ahhoz képest, milyen helyzetben volt a sértett, milyen elváltozások voltak a testen, hol helyezkedett el a lábnyom, a helyszínen hol rögzítettek vérszenyyeződést, okszerűen a vádlott első beismerő vallomásáról készült, 2012. augusztus 6-án jegyzőkönyvben rögzített elkövetési mód igazolható. Ugyanezen logika mentén - amelyet az ítéletben az elsőfokú bíróság pontról-pontra bemutatott - kellett értékelni a bizonyítékokból az elkövetés módját, a tényállásban ennek megállapítása a szakértői bizonyítás objektív anyagán alapul.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy az eset előtt - az elnehezült viszonyokra tekintettel - pontosan milyen konfliktus került felszínre a sértett és a vádlott között. A vádlott a történetek felidézésénél igyekezett minden olyan okot felhozni, ami tompíthatja a büntetőjogi felelősségét és a védelem is azokra az érvekre hivatkozott, amelyek - ha megállapításra kerül, hogy a sértett magatartása váltotta ki az indulati cselekményt - enyhítő tényezőként értékelhető a vádlott javára.

Rendelkezésre áll az ügyben a történetek megállapítására a vádlott vallomása, aki elmondta, hogy a lerokkantositása után italozott, emiatt veszekedtek, évekre visszamenőleg már féltékeny volt a feleségére. A 2011. június 26-án tettlegességbe torkolló veszekedésre a távoltartási ügy iratai, ezen kívül **4. tanú** vallomása, továbbá tettének elkövetése után a mentősök előtt tett kijelentései is adatokkal szolgáltak. Mindezekből a bizonyítékokból megállapítható, hogy a vádlott életvitele 2010. évtől elnehezült, nem dolgozhatott korábbi munkahelyén, italfogyasztása miatt alkoholfüggővé vált, szenvedélybetegsége és alkoholos személyiségtorzulása a belső érzelmeit megváltoztatta, ingerlékenységének, durvaságának több adata van az ügyben. Ilyen helyzetben került felszínre, hogy a vádlott a terhére rótt bűncselekmény elkövetésekor valamit sérelmezett és ez - olyan szintig, aminek az ügy elbírálásában jelentősége van - leigazolást nyert az eljárásban. A vádlott és a sértett életviteléhez képest a vádbeli napon nem volt rendkívüli esemény, az indulat által vezérelt és féltékenységre hajlamos, a családtagjait ilyen állapotban korábban már bántalmazó vádlott a veszekedés, vita hevében olyan indulatba jött, amit nem kontrollált, ittas állapotban történő konfliktus helyzet közben a mosogatóról felvett késsel átvágta a sértett nyakát és a felesége halálát okozta.

A törvényszék egyéb adat hiányában helytálló mérlegeléssel a tényállás megállapításánál a vádlotti vallomásnak azt a részét, hogy a konfliktust a felesége magatartása indította el nem fogadta el, ugyanis a cselekmény motivációjára nézve a vádlott eltérő nyilatkozatai annak hitelességét illetően, ésszerű kételyt ébresztenek a konkrét kiváltó ok tekintetében.

A vádlott elmondása szerint a vádbeli napon közepesen érezte magát ittasnak, a mentősök ittas állapotot észleltek nála, az orvosszakértői vélemény szerint az elkövetéskor enyhe fokú volt az ittassága. Mivel a vádlott tényleges véralkohol vizsgálata elmaradt, az alkoholos befolyásoltságának mértékét számára legkedvezőbb értéken kellett elfogadni.

Szakvélemény támasztja alá, hogy ilyen állapotban zavart okoz nála az alkohol hatása és a tudatát az alkoholos befolyásoltsága homályosította el, a személyiségzavara pedig megkönnyíti, hogy végigvigyen ilyen erőszakos cselekményt.

Mindezekre figyelemmel, nem felderítetlen vagy iratellenes a tényállás, ítéleti bizonyossággal maga a konfliktus helyzet leigazolt, de csak azt lehetett tényszerűen megállapítani, hogy a házastársak között ismételten kialakult vita vezetett a vádlotti cselekmény elkövetéséhez.

Az ítéleti tényállás ha megalapozott, a tényálláshoz kötöttség elve miatt nem változtatható meg, a másodfokú bíróság kötve van az elsőfokú bíróság megállapításaihoz, ezért a Be. 351. § (1) bekezdésben írtak szerint a felülbírálat során e tényállásra alapította a határozatát az ítélőtábla.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen állapította meg a vádlott bűnösségét, a cselekmény jogi minősítése is törvényes.

Az elsőfokú bíróság a jogi indokolás körében foglalkozott a cselekmény privilegizált esetként való minősítésének kérdésével és a megállapítását okszerűen vetette el.

Az erős felindulásban elkövetett emberölés törvényi tényállása alá az a magatartás vonható, amikor az elkövető olyan méltányosságot megjelenítő okból származó erős, de ép-lélektani alapon létrejött indulat hatása alatt cselekszik, amelynél az indulatot kiváltó ok erkölcsileg menthető és kifejezetten az elkövetőn kívülálló, leigazolt okból jött létre.

Tehát az erős felindulásban elkövetett emberölés megítélése szempontjából annak van jelentősége, hogy ha az elkövető kóros elmeállapotú és beszámítási képességének a korlátozottsága a patológiás indulat hatására keletkezett, nem az emberölés privilegizált esete szerint kell az indulati cselekményt értékelni, hanem a büntetőjogi felelősség megállapíthatósága, illetve annak mértéke tekintetében.

Viszont ha nem állapítható meg a cselekmény elkövetésekor, hogy az indulat kezelés a beszámítási képessége hiányának vagy korlátozottságának következménye, a felfokozott, túlméretezett indulat ép-lélektani alapon alakulhat ki.

A jelen ügyben a vádlott beszámítási képességével összefüggésben a szakértők nem állapítottak meg kóros elmeállapotot, vagyis az indulata ép-lélektani alapon jött létre.

Az erős felindulásban elkövetett emberölés megállapítására az irányadó tényállás alapján a jelen ügyben azért nincs lehetőség, mivel a vádlott indulata a 2010. évtől tanúsított magatartására vezethető vissza, szenvedélybetegsége folytán alakult ki. A vádlott indulata nem méltányolható külső okból keletkezett, ebben - alkoholos személyiségzavarán kívül - ittas állapota is szerepet játszott, ami kizárja e minősítés megállapításának a lehetőségét. Az elsőfokú bíróság tehát - kiemelve a privilegiált bűncselekmény egyes lényeges elemeit - helyesen ismerte fel, hogy az elkövetett cselekményt az emberölés alapesetének kell minősíteni.

Az ítéletábra egyetértett a törvényszéknek az indokolásban kifejtett jogi következtetésével. A tényállásban rögzített kivitelezési mód mellett az a következtetés vonható le, hogy a vádlott tudatosan, kifejezetten kívánta a sértett halálát, a nyakának átvágásakor egyenes, a sértett életének elvételére irányuló szándékkal követte el a tettet.

Az elsőfokú bíróság a Btk. 2. § alapján az időbeli hatály kérdését megvizsgálva helytállóan, a 2013. július 1. napjától hatályba lépett 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: új Btk.) alapján bírálta el a vádlott cselekményét, mert a rendelkezéseit az 1978. évi IV. törvénnyel összehasonlítva, a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége tekintetében ez az elem kedvezőbb.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál figyelembe vehető súlyosító, enyhítő tényezőket teljes körűen feltárta és mérlegelte, ezekhez képest új bűnösségi körülményt az ítéletábra a felülbírálat során nem állapított meg és a büntetési tételkereten belül a középérték felett kiszabott büntetés enyhítését megalapozó okot nem tárt fel.

A bűncselekmény kiemelkedő konkrét tárgyi súlya jelentős. A vádlott 37 éves együttélés után, a sértettnek a védekezésre lehetőséget sem adva hátulról, közepes, illetve ezt meghaladó erővel, a fejet leszorítva, átvágta a felesége nyakát. A bántalmazás brutalitása, megrázó volta megközelíti a különös kegyetlenséggel való elkövetést, ami növeli a cselekmény társadalomra veszélyességének fokát.

A tényállás tartalmazza, hogy a vádbeli napon munka közben a vádlott szeszestalt fogyasztott, estére alkoholos bódultsága miatt nem volt képes megtartani az önuralmát. A neki felróható alkoholos személyiségzavara nem érinti a büntetőjogi beszámítási képességét így, az ittasságával együtt a javára nem vehető figyelembe. Mindezeket értékelve, nem eltúlzott a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés, megfelel a büntetési céloknak, az enyhítésére irányuló fellebbezés nem vezetett eredményre.

Az ítélőtábla az elsőfokú ítéletet - amelynek valamennyi rendelkezése törvényes - a fentiekben kifejtett indokok alapján, a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Btk. 92.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő tovább folyó beszámításáról.

Győr, 2014. december 16. napján

Dr.Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr.Miklós Mária sk.
a tanács tagja, előadó

Dr.Takácsné dr.Helyes Klára sk.
a tanács tagja

Z á r a d é k :

Ezzel a végzéssel a Szombathelyi Törvényszék 2014. február 6. napján kelt 6.B.66/2013/42. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2014. december 16. napján

. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül

kiadó